

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Norragatan 17
22 100 Mariehamn
Tel.nr. (018) 528600 växel
Fax.nr. (018) 528601

BESLUT

Ärendenummer

MPN-06-26

Beslutsdatum

21.11.2007

Postningsdag

22.11.2007

Sökanden

N Häggbloms åkeri
Böle
22270 Eckerö

Ärende

Ansökan avser miljötillstånd för täktverksamhet i Åva, Brändö.

Den i ansökan avsedda verksamheten är tillståndspliktig enligt:

- 11 § LL (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd (miljöskyddslagen),
- 1 § LF (2000:35) om miljöskydd och miljötillstånd (miljöskyddsförordningen),
- 6 kap, 16 § vattenlag (1996:61) för landskapet Åland (vattenlagen),
- 26 § LL (1967:36) om hälsovården (hälsovårdslagen) och 3 kap 10 § landskapsförordningen (1973:63) om hälsovården (hälsovårdsförordningen)

Ansökan har inkommit till miljöprövningsnämnden 01.09.2006.

Beslut

Miljötillstånd

Miljöprövningsnämnden beviljar med stöd av 24 § miljöskyddslagen N Häggbloms åkeri, miljötillstånd för täktverksamhet i Åva, Brändö.

Ersättning

Miljöprövningsnämnden har prövat frågan om ersättningsskyldighet enligt 7 kap, 8 § vattenlagen. Nämnden konstaterar att i tillståndet givna tillståndsvillkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan ersättningsgill skada som avses i 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Giltighet

Tillståndet gäller till och med 31.12.2018. Inkommer ansökan om förnyat tillstånd till miljöprövningsnämnden innan 01.06.2018 gäller dock tillståndet tills dess att beslut om ansökan om förnyat tillstånd vunnit laga kraft.

Villkor

Tillståndsinnehavaren skall följa nedanstående villkor utfärdade med stöd av 25 och 26 §§ miljöskyddslagen, 6 kap 23 och 28 §§ vattenlagen:

1. Det verksamhets- och brytningsområde som framgår av bilaga 1, skall med de ändringar som framkommer i villkor 2, innan brytning fortsätter noggrant mätas in och utmärkas i terrängen på väl synligt sätt. Markeringarna får under exploateringstiden inte rubbas eller döljas. Uttag eller övrig verksamhet i samband med täktverksamheten får inte ske utanför detta område. Gränsen för brytningsområdet skall vara minst 13 meter från fastighetsgräns. Uttag eller övrig verksamhet i samband med täktverksamheten får inte ske utanför detta område.
2. Myrområdet öster om täkten får inte påverkas och vattennivån i myren får inte sänkas genom täktverksamhet. Fortsatt sprängning österut får således inte ske och ett skyddsavstånd på 30 meter skall inrättas för framtida sprängningar.
3. Dagens bottennivå skall mätas in och brytning får inte ske under denna.
4. Verksamheten inklusive transporter får bedrivas helgfri måndag till fredag mellan klockan 07.00 - 22.00. Sprängning får dock utföras endast mellan klockan 08.00 - 17.00 på bestämd veckodag.
5. Bullerkällor i verksamheten får som riktvärde inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostads- och fritidshus än:
  - helgfri måndag - fredag kl. 07.00 - 18.00 50 dB(A)
  - helgfri måndag - fredag kl. 18.00 - 22.00 45 dB(A)
6. Om för omgivningen besvärande olägenheter i form av damm uppkommer skall åtgärder omgående vidtas för att motverka sådana störningar. Driftstörningar av betydelse för miljön skall omgående rapporteras till tillsynsmyndigheten.
7. Sprängämnen skall förvaras och brukas enligt gällande lagstiftning.
8. Avfallshanteringen vid anläggningen skall följa kommunal renhållningsplan, samt landskapslag (1981:3) om renhållning och skötas så att miljöförorening förhindras och sanitär olägenhet inte uppstår. Farligt avfall skall hanteras enligt gällande lagstiftning och föras till en av myndigheterna godkänd anläggning för mottagning av farligt avfall. Skrot och avfall får ej förvaras på täktområdet.
9. Vid anläggningen får endast sådana medel och kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslag (1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier. Alla kemikalier som används inom verksamheten skall anmälas till kemikalieövervakningen vid hälsonämnden

och tillsynsmyndigheten vid Ålands landskapsregering. Kemikalier får ej uppbevaras på täktområdet.

10. Fasta och flyttbara oljetankar/cisterner på fastigheten skall vara dubbelmantlade eller placerade i täta skyddstråg av tillräcklig volym och av lämpligt material för att förhindra förorening av mark, grundvatten eller annat område vid eventuellt spill eller läckage.
11. En journal skall uppgöras och den skall åtminstone innefatta:
  - Mängden material som sprängts
  - Mängden material som krossats
  - Mängden material som förts bort från täktområdet
  - De återställningsåtgärder som vidtagits och de områden som sökanden anser vara permanent avslutade

Kopia av journalen skall årligen vid utgången av februari månad tillsändas tillsynsmyndigheten. Journalen skall bevaras vid anläggningen och på uppmaning kunna visas för tillsynsmyndigheterna, sakägarna eller kommunen. En karta över det redan bortsprängda området skall inlämnas till tillsynsmyndigheten.

12. Ett täktparti anses permanent avslutat dels om täktgränsen enligt täktplanen är nådd dels om sökanden så anser. När täkten är slutligt efterbehandlad skall detta snarast meddelas till tillsynsmyndigheten. Anmälan om slutsyn av täkten skall inlämnas till tillsynsmyndigheten senast 6 månader före utgången av den utsatta giltighetstiden.
13. Efterbehandling skall ske på ett sådant sätt att området utformas så att det passar in i omgivningen. Täktområdet skall utjämnas och vegetation återplanteras. Till fyllning används sprängsten och de ursprungliga avbaningsmassorna. Om andra massor används skall dessa marksubstanser vara rena och av lämplig kvalitet. Växtunderlaget skall vara av tillräcklig mäktighet.
14. Täktväggar skall säkras. Lösa stenar på väggarna skall avlägsnas och vid behov skall väggarna terrasseras med marksubstans.

Miljöberättelse och miljökonsekvensbedömning

Den information som enligt 5 § LF (2000:10) om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar skall ingå i en sådan miljöberättelse som enligt 2 § samma förordning skall utföras till underlag för detta beslut finns i beslutstexten.

Beslutsmotiveringar

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan och utlåtanden som anförts i ärendet och förutsättningarna för beviljande av tillstånd. Vid avgörandet har nämnden även beaktat landskapslag (1998:82) om naturvård och vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen.

Miljöprövningsnämnden finner, med beaktande av i tillståndet givna villkor, att förutsättningar för tillstånd enligt 6 kap. 4 § vattenlagen och 24 § miljöskyddslagen är uppfyllda och beviljar därmed N. Häggbloms Åkeri tillstånd för bergtäktverksamhet i Åva, Brändö.

Verksamheten omfattar sprängning och krossning av berg samt lagring av krossprodukter på fastighet 35-412-3-22 i Åva, Brändö. Platsen är ur flera aspekter lämplig för bergtäktverksamhet då den hyser mindre känslig natur, området ligger avskilt från bebyggelse och läget är förhållandevis undanskymt i landskapet. Öster om tälten finns dock ett myrområde som främst är bevuxen av getpors och tall, och representerar prioriterad livsmiljötyp (91D0) enligt EU habitatsdirektiv bilaga I. Avståndet till närmsta fast boende är enligt ansökan över 1000 meter.

Den tilltänkta brytningen kommer att ske etappvis under ca 20 - 30 dagar per år och endast relativt små sprängningar under 3000 m³ kommer att ske. Tack vare skonsam sprängning och att berggrunden på platsen till största delen består av sprickfattig gnejs är väggarna relativt intakta. Ifall väggarna är rassäkra och inte riskerar att orsaka sådan olägenhet för människors hälsa som avses i 22 § miljöskyddslagen behöver de inte terrasseras, utan de lodräta väggarna kan bibehållas. Sökande har innehaft ett täktillstånd enligt naturvårdslagen som utgick 31.12.2006. Enligt det täktillståndet skall området vara ingärdat med stängsel för att trygga säkerheten. För att området även i framtiden skall vara säkert skall skyddskonstruktion finnas kvar på området.

Det viktigt att skyddszonen kring marktäktområdet är av tillräcklig storlek. Den skyddszon som lämnas mellan grannlägenhet och täktområde skall vara minst 13 meter då det gäller obebyggd grannlägenhet. Detta för att minska risk för miljöförorening av täktverksamheten, d.v.s. förhindra skada på annans egendom eller olägenhet att nyttja den på grund av skakningar, damm och buller från täktverksamheten, enligt 4 och 22 §§ miljöskyddslagen. Enligt det tidigare täktillståndet, enligt landskapslag (1998:82) om naturvård, får myrområdet inte påverkas och vattennivån i myren får inte sänkas genom täktverksamheten. Avståndet mellan tälten och myren är idag ca 7-8 meter i nordost och 20 meter i sydost, enligt utlåtande från miljöbyråns naturvårdsenhet. För att säkerställa myrens existens får ingen sprängning utföras närmare än 30 meter från myren.

För att förhindra risk för förorening av mark från avfall och kemikalier inte uppbevaras på täktområdet. Eftersom verksamheten inte är kontinuerlig finns inget behov för att uppbevара avfall och kemikalier inom täktområdet. Det buller som verksamheten förorsakar begränsas genom tillståndsvillkor om maximal ljudnivå och tidpunkter för verksamhet, varpå sådan betydande miljöförorening som avses i 22 § miljöskyddslagen ej uppstår.

För att minska på skadliga miljökonsekvenser är eftervård av täktområdet av stor betydelse. Tagande av marksubstans kan ha många skadliga miljöpåverkningar. Bland annat äventyrar det grundvattnets kvalitet, försämrar växtförhållanden för vegetationen, förstör geologiska och biologiska naturförekomster och föranleder skador som syns vida i landskapet. Målet med eftervårdsnaden är att reparera skadliga verkningar av täktverksamhet för grundvattnet och att anpassa täktområdet till den omgivande naturen och landskapet, varför sökanden åläggs att jämna ut

markens ytlager, samt återinföra vegetation i syfte att återskapa naturliga grundvattenrenande markprocesser.

Med beaktande av att verksamhetsutövaren ålagts villkor i avseende på skydd av vattenkvaliteten, att området inte utgör vattenskyddsområde eller område för grundvattentäkt konstaterar nämnden att platsen är lämplig med beaktande av 4 kap. 6 § i vattenlagen. Med utgångspunkt från vad som i övrigt redovisats i ansökan och med beaktande av givna tillståndsvillkor bedömer miljöprövningsnämnden att den i ansökan redovisade platsen är lämplig vad avser verksamhetens art, det buller verksamheten åstadkommer, bosättningen i omgivningen samt faran för förorening av luft, mark och vatten. Området är inte föremål för någon fastställd plan. Verksamheten bedöms således uppfylla kraven avseende förläggning i 22 § miljöskyddslagen samt 11 § hälsovårdsförordningen.

Sökanden har i det material som inkommit till nämnden rörande verksamheten påvisat tillräcklig kunskap, solvens och att denne är organiserad på ett trovärdigt sätt.

Verksamhetsutövaren svarar enligt 4-5 §§ miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen, oavsett givna villkor, för att miljöförorening förebyggs, undanröjs och begränsas och för att försämring av vattenkvaliteten förhindras, så även efter det att verksamheten avslutats i enlighet med vad som sägs i 52 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen.

Tillämpade lagrum

- Landskapslag (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd: 1, 3-9, 11, 22-26, 28 och 52 §§
- Landskapsförordningen (2001:35) om miljöskydd och miljötillstånd: 1 §, Bilaga 1 pkt 8c
- Vattenlag (1996:61) för landskapet Åland: 1 kap. 1, 3 §§, 4 kap. 1-2, 4-8 §§, 5 kap. 1-2, 4, 9 §§, 6 kap. 1, 4-5, 16, 23, 28-29 §§, 7 kap. 4, 6 och 8 §§
- Landskapsförordning (2000:10) om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar: 2 och 5 §§
- Landskapslag (1967:36) om hälsovården: 26 §
- Landskapsförordning (1973:63) om hälsovården: 10-11 §§
- Landskapslag (1997:65) om Ålands miljöprövningsnämnd
- Lag (1920/26) angående vissa grannelagsförhållanden, i den lydelse den hade den 31 december 1992

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift enligt avgiftsstadga. Avgiften faktureras separat.

Mindre stenbrott	€	841

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besvärсанvisning
3. Verksamhetsområde

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i Ålands miljöprövningsnämnds ärendeakt.

Lars Janlöv
Ordförande

Mats Westman
Föredragande

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ansökan har anhängiggjorts hos Ålands miljöprövningsnämnd 01.09.2006

Kungörelse av ansökan

Ansökan kungjordes under tiden 10.09.2007-1.10.2007 på Brändö kommuns samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor. I kungörelsen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Inget yttrande har inkommit under kungörelsetiden.

Utlåtanden

Miljöprövningsnämnden har begärt och erhållit utlåtande enligt nedan:

- Ålands landskapsregering
- Brändö kommun

Förklaring

Sökanden har inkommit med förklaring.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Brändö kommuns samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet respektive Ålands landskapsregerings registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida, www.mpn.ax. I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

Besvärсанvisning

Besvär över lagligheten av Ålands miljöprövningsnämnds beslut kan anföras av sakägare hos Ålands förvaltningsdomstol senast trettio dagar räknat från den dag då beslutet delgavs ändringssökanden.

En sakägare anses ha blivit delgiven beslutet sju dagar efter den dag som anges som postningsdag i beslutet om något annat inte framgår av ett mottagningsbevis.

Av besvärsskriften skall framgå

- ändringssökandens namn, hemkommun, postadress och telefonnummer,
- vilket beslut besväret gäller, på vilken punkt i beslutet som ändring söks, vilka ändringar som borde göras och på vilken grund besväret anföras.

Om det är en laglig representant för ändringssökanden eller ett ombud som för ändringssökandens talan, eller om besvärsskriften har satts upp av någon annan, skall också dennes namn och hemkommun uppges i besvärsskriften.

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden eller av dennes lagliga representant eller ombud. Ombudet skall bifoga en fullmakt till besvärsskriften.

Till besvärsskriften skall beslutet i original eller en kopia av beslutet bifogas. Dessutom skall de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden bifogas, om dessa inte redan tidigare har lämnats till Ålands miljöprövningsnämnd.

Besvärsskriften skall lämnas till:

Besöksadress: Ålands förvaltningsdomstol

Torggatan 16

Mariehamn

Postadress: Ålands förvaltningsdomstol

PB 31

AX-22 101 Mariehamn

Telefon: 010 3650265